

ОСВІТА ДЛЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

За результатами проведення X Українсько-Польського / Польсько-Українського наукового форуму, 27-28 листопада 2024 р., м. Вінниця

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6237>

НИЧКАЛО

Нелля Григорівна

доктор педагогічних наук,
професор, дійсний член
(академік) НАПН України,
академік-секретар
Відділення професійної
освіти і освіти дорослих
Національної академії
педагогічних наук України,
м. Київ, Україна

ЛУК'ЯНОВА

Лариса Борисівна

доктор педагогічних наук,
професор, член-
кореспондент НАПН України,
директор Інституту
педагогічної освіти і освіти
дорослих імені Івана Зязюна
Національної академії
педагогічних наук України
м. Київ, Україна

ВОВК

Мирослава Петрівна

доктор педагогічних наук,
професор, завідувач відділу
змісту і технологій
педагогічної освіти
Інституту педагогічної
освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
Національної академії
педагогічних наук України,
м. Київ, Україна

Анотація. У повідомленні висвітлено результати X Українсько-Польського/Польсько-Українського наукового форуму «Освіта для цифрової трансформації суспільства», що відбувся 27-28 листопада 2024 р. у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського. X Форум організовано під патронатом Національної комісії України у справах ЮНЕСКО, МОН України. Його організатори — Національна академія педагогічних наук України, Комітет педагогічних наук Польської академії наук, Академія спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської, Університет ім. Адама Міцкевича в Познані, Наукове педагогічне товариство «Польща — Україна». Форум відбувся на високому рівні у всіх вимірах — змістових, інтелектуальних, прогностичних, естетичних і етичних завдяки ґрунтовній організаційній роботі Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Інституту цифровізації освіти НАПН України, Державної науково-педагогічної бібліотеки імені В.О. Сухомлинського. Учасниками X Форуму були представники органів місцевої влади, освітніх установ, громадських організацій, відомі науковці України та Польщі, викладачі, студенти, аспіранти, докторанти закладів вищої освіти України та інших держав.

На форумі обговорювалися такі проблеми: тенденції розвитку освіти в умовах інноваційних змін в українському і європейському освітньому просторі; цифровізація української освіти під час воєнного стану, спричиненого повномасштабною російською війною проти України; сучасні інновації у професійній та післядипломній освіті; використання цифрових технологій у формальній і неформальній освіті та ін. Презентовано монографію «Освіта для цифрової трансформації суспільства / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of society», підготовлену у співпраці українських і польських освітян і науковців.

За підсумками проведення форуму окреслено напрями подальшої співпраці польських і українських дослідників, педагогів: розширення академічної мобільності, використання цифрових інструментів у науці та освіті, міжнародна співпраця для повоєнної відбудови України, створення інституційних механізмів співпраці та ін.

Ключові слова: Українсько-Польський / Польсько-Український науковий форум; цифровізація науки і освіти; міжнародна співпраця; освітнє і наукове партнерство; воєнні реалії; повоєнне відновлення України.

З-поміж сучасних викликів в умовах цифрової трансформації суспільства актуалізуються проблеми створення цифрової інфраструктури, захисту прав людини у цифровому просторі, захисту інформації державного значення (кібербезпека), відповідального використання цифрових ресурсів, інформаційно-комунікаційних технологій з урахуванням прав людини. Це потребує утвердження етичних норм комунікацій у віртуальному просторі, дотримання цифрової інклюзії громадян, реалізації паритетності людських і технологічних ресурсів у всіх сферах суспільної свідомості та практики. Свідченням цього є рішення Європейської Комісії щодо необхідності до 2030 р. сформувати базові цифрові навички у 80 % дорослих громадян країн-членів Європейського Союзу.

На переконання президента Національної академії педагогічних наук України **Василя Кременя**, «в умовах кардинальних глобальних змін, діджиталізації й цифровізації усіх сфер життєдіяльності суспільства вагомим індикатором інноваційного розвитку держави стають інформатизація і цифрова трансформація в усіх секторах економіки, у науці, освіті, культурі, соціальних взаєминах тощо. Цифрова трансформація відбувається у сфері економіки, виробництва й продукує появу нових бізнес-моделей, цифрових продуктів та послуг. В організації управлінських процесів передбачено появу таких трендів, як цифрові державні послуги, електронний документообіг, цифрові ініціативи для підвищення ефективності державного управління. Значний прорив відбувається у суспільному житті, адже цифрові інструменти для комунікації, праці, освіти, охорони здоров'я, розваг стають повсякденною необхідністю. На сучасному ринку праці з'явилися нові професії, пов'язаних з ІТ-технологіями, що передбачає сформованість цифрових компетентностей різних категорій населення» (Кремень та ін., 2024, с. 6-7). Цифровізація освіти і науки постає імперативом реформування освітньої і наукової

складових економіки, головним і водночас першочерговим завданням ефективного розвитку цифрового суспільства в Україні, у Республіці Польща та в інших європейських країнах.

27-28 листопада 2024 року у **Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського** відбувся **X Українсько-Польський / Польсько-Український науковий форум «Освіта для цифрової трансформації суспільства»**, що став не лише платформою для обговорення тенденцій розвитку освіти з урахуванням інноваційних змін в українському і європейському освітньому просторі, а й важливим кроком зміцнення освітнього, дослідницького партнерства між Україною та Польщею в епоху цифрових змін (НАПН України, 2024).

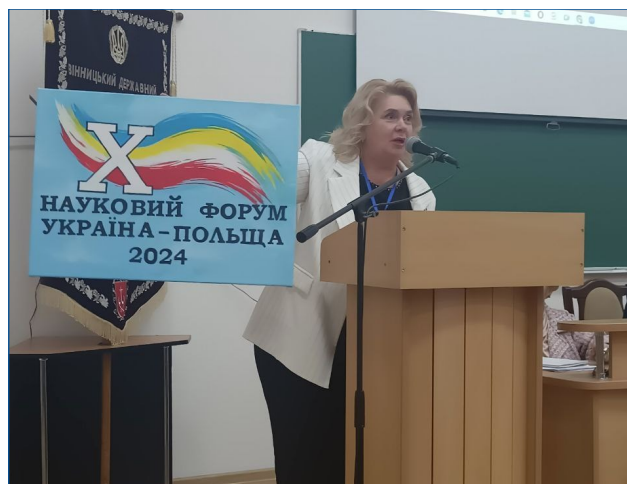
X Форум організовано під патронатом Національної комісії України у справах ЮНЕСКО, МОН України. Його організатори — Національна академія педагогічних наук України, Комітет педагогічних наук Польської академії наук, Академія спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської, Університет ім. Адама Міцкевича в Познані, Наукове педагогічне товариство «Польща — Україна». Форум відбувся на високому рівні у всіх вимірах — змістових, інтелектуальних, прогностичних, естетичних і етичних завдяки ґрунтовній

організаційній роботі Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Інституту цифровізації освіти НАПН України, Державної науково-педагогічної бібліотеки імені В.О. Сухомлинського.

В урочистому відкритті Ювілейного форуму брали участь представники органів місцевої влади, освітніх установ, громадських організацій, відомі науковці України та Польщі.

Вітальні промови виголосили: ректор Вінницького державного педагогічного університету, доктор педагогічних наук, професор *Наталія Лазаренко*; доктор філософських наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії наук України і Національної академії педагогічних наук України, Президент НАПН України *Василь Кремень*; доктор хабілітований, професор, Голова Комітету педагогічних наук Польської академії наук *Агнешка Цибаль-Міхальська*; заступник начальника Вінницької обласної військової адміністрації з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації *Андрій Кавунець*; заступник міського голови м. Вінниці *Владислав Скальський*; голова Вінницької обласної організації профспілки освіти і науки *Сергій Пугачов*; доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, академік-секретар Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України *Нелля Ничкало*; політик, громадський діяч, психолог, депутат 3-х скликань Вінницької міської й обласної ради, співзасновник «ММЗ» (Міжнародної Академії Ментального Здоров'я), голова Вищої Ради Міжнародного Клубу Успішних Жінок *Людмила Станіславенко*; засновник і художній керівник зразкової студії естрадного вокалу «Вікторія», директор дитячого продюсерського центру «VірТалант», художній керівник вокального колективу «Подільянки» Спілки поляків Вінниччини України, поет, композитор *Діана Пташинська*; доктор наук хабілітова-

ний, професор Академії спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської, Голова Наукового педагогічного товариства «Польща-Україна», іноземний член НАПН України *Францішек Шльосек*. Виступам авторитетних учених, громадських діячів передував показ документального фільму «Педагогіка серця — джерело творчої співпраці» (до 20-річної співпраці польських та українських педагогів-науковців (генеральний продюсер — *Гліб Головченко*).

Перший пленарний день зібрав дослідників і практиків, які ділилися досвідом використання штучного інтелекту, впливу медіакультури на суспільство, підготовки педагогів до роботи в умовах цифрової реальності. У своїх виступах спікери наголошували на винятковій важливості міжнародної співпраці в умовах цифрової трансформації суспільства, що охоплює всі аспекти життєдіяльності.

За участі українських і польських учених відбулися три пленарні засідання, під час яких представлено результати досліджень з проблем цифровізації освіти і науки, досвіду використання цифрових інструментів в освітній, дослідницькій діяльності тощо. З-поміж ключових виступів виокремимо такі:

- «Діяльність Національної академії педагогічних наук України з цифрової трансформації освіти і науки» (*Василь Кремень* — доктор філософських наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії наук України і Національної академії педагогічних наук України, президент НАПН України, президент Товариства «Знання» України, Київ, Україна);

- «Сучасне глобалізаційне суспільство та його орієнтація на медіадосвід: на вимоги суспільства, орієнтованого на знання» (*Агнешка Цибаль-Міхальська* — доктор хабілітований, професор,

Голова Комітету педагогічних наук Польської академії наук, Університет ім. Адама Міцкевича в Познані, Польща);

- «Перспективи використання штучного інтелекту в освіті: риторика та реальність в Україні і за кордоном» (*Лариса Лук'янова* — доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Київ, Україна);

- «Цифровізація в освітньому просторі: виклики і перспективи» (*Роман Гуревич* — доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, директор Інституту аспірантури і докторантури Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Вінниця, Україна);

- «Штучний інтелект в освіті: надії і страхи» (*Францішек Шльосек / Franciszek Szlosek* — доктор хабілітований, професор АСП, Академія спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської, Голова Наукового педагогічного товариства «Польща-Україна», Варшава, Польща);

- «Напрями використання цифрових технологій в освіті дорослих» (*Уршуля Єрушка* — доктор хабілітований, професор, Академія спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської, Варшава, Польща);

- «Напрями цифрової трансформації професійної підготовки майбутніх учителів в умовах змішаного навчання» (*Анатолій Кузьмінський* — доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, професор Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, Глухів, Україна);

- «Педагогічні університети як унікальні освітньо-наукові та культурно-духовні осередки підготовки сучасного вчителя» (*Юрій Бойчук* — доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національно-

го педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, Харків, Україна);

- «Підготовка до професії вчителя в Польщі — окремі формально-правові положення» (*Барбара Марцінковська* — доктор хабілітований, професор АСП, Академія спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської, іноземний член НАПН України, Варшава, Польща);

- «Освіта майбутнього та її нові виклики» (*Ян Лацук* — доктор хабілітований, професор АСП, Академія спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської, іноземний член НАПН України, Варшава, Польща);

- «Цифрова трансформація професійної освіти в умовах державно-приватного партнерства» (*Валентина Радкевич* — доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) НАПН України, директор Інституту професійної освіти НАПН України, Київ, Україна);

- «ІТ-освіта як мета і завдання сучасної ранньошкільної освіти в Польщі: європейська й національна перспектива» (*Тереса Яницька-Панек* — доктор хабілітований, професор АПНБ, Академія прикладних наук Стефана Баторія, Скерневіце, Польща);

- «Управління професійним розвитком педагогів: технології штучного інтелекту» (*Любов Карташова* — доктор педагогічних наук, професор, Центральний інститут післядипломної освіти Університету менеджменту освіти НАПН України, Київ, Україна);

- «Роль медіаосвіти в суспільстві: досвід США і Канади» (*Гліб Головченко* — доктор педагогічних наук, директор Українського інституту підвищення кваліфікації працівників телебачення, радіомовлення і преси, Київ, Україна);

- «Дилеми використання штучного інтелекту в освіті» (*Ян Сікора* — доктор хабілітований, професор АСП, Академія спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської, Варшава, Польща);

- «Трудоголізм і стилі подолання стресу співробітників в інформаційному суспільстві» (*Ришард Бера* — доктор хабілітований, професор, Університет Марії Кюрі-Склодовської в Любліні, почесний доктор (Honoris Causa) НАПН України; *Катажина Новосад* — кандидат суспільних наук, Університет Марії Кюрі-Склодовської в Любліні, Люблін, Польща);

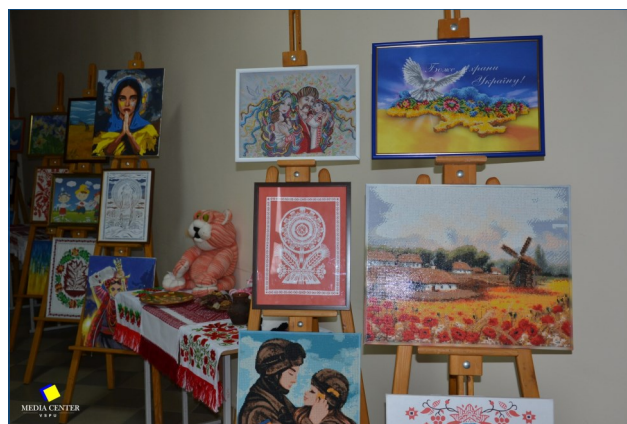
- «Штучний інтелект в освіті: яка перспектива?» (*Іоланта Ізабела Вішнєвська* — доктор суспільних наук, ад'юнкт, Академія спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської, Варшава, Польща);

- «Темна академія»: як давні нерівності виявляються у глобальному явищі науки на Youtube» (*Ярема Дроздович* — доктор хабілітований, професор, Університет ім. Адама Міцкевича в Познані, Познань, Польща);

- «Дослідницькі компетентності в моделях спеціалізованої наукової освіти в умовах цифровізації» (*Христина Халас* — доктор хабілітований, професор, Люблінський католицький університет імені Яна Павла II, Люблін, Польща; *Тетяна Бурлаєнко* — кандидат педагогічних наук, доцент, Університет менеджменту освіти НАПН України, Київ, Україна);

- «Цифрова трансформація суспільства: європейський досвід, українські реалії» (*Оксана Овчарук* — доктор педагогічних наук, професор, Інститут цифровізації освіти НАПН України, Київ, Україна) та ін.

Під час наукового форуму відбулася виставка художньої і технічної творчості студентів і викладачів кафедри образотворчого, декоративного мистецтва та кафедри мистецьких дисциплін дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського «*Натхненні творчістю*», яка занурила учасників Форуму у багатогранність українського мистецтва. На виставці

представлено роботи, що відображають боротьбу за свободу та єдність нашої країни. Кожна картина розкриває силу духу, красу природи та незламність нації. Емоційні полотна виставки розповідають історії звичайних людей, захисників України, волонтерів. Декор виставки поєднує автентичні елементи — рушники, українські прапори, солом'яні дідухи, що поглиблюють дух патріотизму. Виставка стала простором для рефлексії та натхнення, де кожен відвідувач зміг знайти частинку своєї історії та відчути гордість за рідну країну. Завдяки майстерності молодих талантів, які зуміли втілити у своїх роботах красу і духовну глибину Подільського краю, відвідувачі залишали експозицію з теплими та незабутніми враженнями. Ця подія стала не лише святом мистецтва, а й справжньою платформою для підтримки та популяризації творчого потенціалу нового покоління.

Однією з найцікавіших локацій Форуму став мистецький флешмоб «*Українсько-польська палітра дружби*», під час якого учасники мали унікальну можливість створювати мистецькі об'єкти з військових артефактів. Під час мистецького флешмобу учасники X Форуму створювали унікальну емблему, з натхненням працювали, не випускаючи з рук пензля. Кожен вносив до спільного полотна часточку своєї майстерності та

бачення. Цей процес не лише відображав мистецьку синергію, а й символізував єдність і спільну мету Форуму, перетворюючи емблему на живий витвір мистецтва, що надихає. Такі арт-ініціативи не лише згуртовують людей, а й демонструють силу духу та творчий потенціал нашого суспільства. Учасники форуму також долучилися до інтерактивної діяльності — розмальовували тубуси від снарядів, які продані на благодійних ярмарках, а кошти передані для потреб Збройних Сил України.

Ще одна хвилююча подія — благодійний концерт *«Мелодія дружби славетних народів»*. Ведучими концерту виступили [Канська Вікторія](#), кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри географії, заступник декана з виховної і соціальної роботи, художній керівник Народного аматорського ансамблю танцю «Роза вітрів»; [Баранюк Софія](#), студентка 4 курсу спеціальності «Філологія. Українська мова та література» факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха, старший лаборант кафедри української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Під час красивого мистецького свята учасники форуму мали можливість ознайомитися з кращими вокальними, хореографічними колективами Вінниччини за участі викладачів і студентів університету. Вразила присутніх вокальна творчість гурту «Драйв» (українсько-польська народна пісня «Гей, соколи», народної артистки України [Ірини Швець](#) («Дніпровський вальс»), польського

вокального ансамблю «Срібні голоси» Громадської організації «Спілка поляків Вінниччини» (керівник — заслужений працівник культури України — [Ірина Сідорова](#)), артистки театру [Світлани Басовської](#) (українська народна пісня «На вулиці скрипка грає»), заслужених артистів України [Лідії Остапчук](#), [Галини Король](#) та [Олександра Остапчук](#) (українська народна пісня «Якби я мала крила орлині» в обробці Віталія Газінського). Естетично натхненну хореографічну композицію представив народний аматорський ансамбль танцю «Роза вітрів» Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (український народний танець «Гопак», художній керівник — [Вікторія Канська](#)). Особливе враження у глядачів викликав акробатичний номер у виконанні студента факультету фізичного виховання і спорту, майстра спорту України, бронзового призера чемпіонату світу, срібного призера чемпіонату Європи, багаторазового чемпіона та призера чемпіонатів України — [Барщевського Дмитра](#), [Володимира Ренетія](#), [Миколая Хасанова](#), [Миколи Сороки](#). Музичне вітання учасникам форуму від Сковородинівського університету. Перфоменс-трилогію «Моя Україна» виконав [Олександр Кануніков](#), лауреат міжнародних і всеукраїнських вокальних конкурсів, переможець Харківського міського конкурсу «Молода людина року — 2024», директор культурно-мистецького центру Харківського національного педагогічного університету імені Григорія Сковороди. Унікальний концерт, організований викладачами і студентами університету, був пронизаний глибоким болем про незабутніх захисників рідної землі, які з Богом спочивають під прапорами України на багатьох цвинтарях у містах і селах.

Другий день форуму пройшов у форматі чотирьох секційних засідань, під час яких обговорювали проблеми цифровізації української освіти в

умовах воєнного стану; сучасні інновації у професійній та післядипломній освіті; використання цифрових технологій у формальній і неформальній освіті. Вчені дискутували не лише на актуальні теми, але й давали конкретні пропозиції щодо подальших кроків із упровадження цифрових технологій, зокрема, у повоєнний період.

За результатами форуму було презентовано монографію *«Освіта для цифрової трансформації суспільства / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of society»* (Кремень та ін., 2024; Акімова та ін., 2024), підготовлену у співпраці українських і польських освітян і науковців.

За підсумками проведення форуму було прийнято резолюцію.

Учасники X Українсько-польського / польсько-українського наукового форуму «Освіта для цифрової трансформації суспільства»/«Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa», що відбувся 24-28 листопада 2024 р., віддали шану Збройним Силам, усім захисникам України, завдяки яким є можливість досліджувати й упроваджувати цінні ідеї педагогічної науки, що зміцнює міжкультурний діалог і відкриває нові горизонти плідної співпраці науковців-освітян України і Польщі. Висловлено щирі вдячності польським освітянам і науковцям за підтримку України під час війни, організацію навчання українських дітей у польських школах, підтримку українських учителів у Польщі, за багаторічну творчу взаємодію, спрямовану на утвердження цінностей партнерства заради миру, ефективну дослідницьку співпрацю, спільні пошуки в освітньо-науковому просторі, покликані подолати сучасні виклики в освіті й науці в умовах цифрової трансформації суспільства.

Форум став інтерактивною платформою для обміну науковими ідеями та досягненнями педагогів-практиків і науковців-освітян обох країн

щодо актуальних проблем глобальних і локальних вимірів цифрового простору, сценаріїв розвитку освіти і науки в умовах цифрової трансформації суспільства, тенденцій та інновацій цифровізації освітнього процесу в закладах дошкільної, загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої й післядипломної освіти, у сфері освіти дорослих; цифрової безпеки, академічної доброчесності, цифрової грамотності та критичного мислення, соціальної й екологічної відповідальності.

Під час роботи Форуму розглянуто актуальні проблеми цифрової трансформації суспільства, психологічні, педагогічні, інклюзивні інновації та виклики цифровізації у формальній та неформальній освіті, упровадження штучного інтелекту, протидії безпековим ризикам у цифровій реальності, що стало предметом досліджень науковців України і Польщі в умовах повномасштабної російської агресії.

Значний потенціал інноваційного розвитку національних освітніх систем закладено в багаторічному партнерстві близьких за ментальністю, історією, культурою українського і польського народів, що розвивається і поглиблюється на основі принципів полікультурності, відкритої науки та освіти у європейському дослідницькому просторі й імплементується на рівні держав, громад, закладів освіти, особистості: перед національними системами освіти обох країн постають нагальні завдання формування цифрової культури і кадрового потенціалу цифрового суспільства. Сучасні освітні системи потребують оновлення на основі широкого застосування цифрових освітніх технологій та науково обґрунтованого впровадження в освітні практики та наукові дослідження найновіших досягнень в умовах цифрової трансформації суспільства.

За результатами проведених дискусій і враховуючи сучасну цифрову трансформацію суспільства, цифровізацію освіти та науки України й Польщі визначено такі *пріоритетні напрями подальшої співпраці українських і польських науковців*:

- фундаментальні та прикладні дослідження щодо можливостей безпечного застосування штучного інтелекту в освітній практиці й науково-дослідницькій діяльності з урахуванням пріоритету академічної доброчесності;
- розгортання діяльності, спрямованої на розв'язання теоретико-методологічних та науково-методичних проблем цифровізації освіти, обґрунтування й розвитку цифрової педагогіки та

цифрової дидактики як наукових субдисциплін; впровадження інноваційних підходів до ефективного використання й розвитку спільного інформаційного освітньо-наукового простору, його інтеграції до інформаційного простору Європи, до глобального інформаційного простору світу;

- розроблення механізмів мотивування вчених, науково-педагогічних та педагогічних працівників до науково обґрунтованого використання цифрових технологій в освітньому процесі та створення цифрових освітніх ресурсів;

- розширення академічної мобільності, що сприятиме розвитку освіти, науки та міжкультурного діалогу. Надання грантів і стипендій на проведення наукових досліджень в університетах Польщі та України. Залучення закладів освіти до програм Erasmus+, CEEPUS та інших європейських ініціатив; проведення спільних культурно-освітніх обмінів (літніх шкіл, воркшопів) для студентів та викладачів;

- інтеграція цифрових інструментів у науку та освіту передбачає створення спільних онлайн-платформ для дистанційного навчання; впровадження спільних цифрових лабораторій для проведення досліджень у реальному часі; створення хмарних сховищ даних, доступних для польських і українських науковців для спільного зберігання дослідницьких матеріалів, архівів і результатів; створення електронних баз даних і бібліотек для наукового обміну; впровадження цифрових інструментів для автоматизації адміністрування наукових проектів, а також розробка відкритих освітніх ресурсів;

- повоєнна відбудова та сталий розвиток — міжнародна співпраця для відбудови України передбачає підтримку досліджень і розроблення рекомендацій з урахуванням польського досвіду; залучення європейських та міжнародних організацій до реалізації проектів відбудови України, зокрема інноваційного розвитку освіти і науки;

- створення інституційних механізмів співпраці — нормативно-правовий і прогностичний аспекти співпраці, спрямованої на створення польсько-української наукової ради для координації спільних ініціатив у сфері освіти і науки. Запровадження грантів для підтримки кращих польсько-українських дослідницьких науково-педагогічних проектів.

Розв'язання цих проблем потребує об'єднання та плідних наукових пошуків українських і польських дослідників. Учасники Форуму закли-

кали колег з України і Польщі до подальшого посилення співпраці заради майбутніх поколінь.

Резолюцію Форуму підписали президент НАПН України *Василь Кремень*; Голова Комітету педагогічних наук Польської академії наук *Агнешка Цибаль-Міхальська*; ректор Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського *Наталія Лазаренко*; Ректор Академії спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської *Барбара Марцінковська*; академік-секретар Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України *Нелля Ничкало*; Голова Наукового педагогічного товариства «Польща — Україна» *Францішек Шльосек*.

Х Українсько-Польський/Польсько-Український науковий форум «Освіта для цифрової трансформації суспільства» / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa став гарним прикладом того, як освіта і педагогіка об'єднують суспільство, надихають на співпрацю і сприяють сталому розвитку в умовах цифровізації і діджиталізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Акімова, О., Аніщенко, О.В., Бабушко, С.Р., Бера, Р., Бідюк, Н., Бойчук, В., Бойчук, О., Бурлаєнко, Т.І., Велієва, В.О., Волошина, О., Гапчук, Я., Герасименко, Ю.С., Головка, Д.Ю., Губіна, С., Гуменна, Л.С., Гуменний, О.Д., Гуревич, Р., Гутор, Л., Давидюк, М., ... Яницька-Панек, Т. (2024). *Освіта для цифрової трансформації суспільства / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of society*: монографія (В.Г. Кремень, Н.Г. Ничкало, Л.Б. Лук'янова, Н.І. Лазаренко, ред.). Т. 2. Київ: ТОВ «Юрка Любченка», 544 с., <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742499/>
- Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. (2024, 6 грудня). *У Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського відбувся Х Українсько-Польський / Польсько-Український науковий форум «Освіта для цифрової трансформації суспільства»* [Відео]. Facebook. <https://fb.watch/wBCY5Ww8D/>
- Гордієнко, В.П. (2024). Єдність помислів і дій. *Освіта і суспільство*. 12, С. 12-13.
- Кремень, В.Г. Цибаль-Міхальська, А., Авшенюк, Н.М., Аксаміт, Д., Алексеева, С.В., Баніт, О.В., Біда, О., Візнюк, І., Вовк, М.П., Вознесенська, О.Л., Гриб'юк, О.О., Долинний, С., Дроздович, Я., Іваницька, Н.А., Жовнич, О., Зінченко, В., Канішевська, Л.В., Карташова, Л.А., ... Шльосек, Ф. (2024). *Освіта для цифрової трансформації суспільства / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of society*: монографія (В.Г. Кремень, Н.Г. Ничкало, Л.Б. Лук'янова, Н.І. Лазаренко, ред.). Т. 1. Київ: ТОВ «Юрка Любченка», 526 с. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742488/>

Лашик, Я., Ничкало, Н., Березівська, Л. (наук. ред.), Л. Пономаренко, Л. (упоряд.), Кропачева, Н., & Павленко, Т. (2024). *Освіта і педагогічна наука України і Польщі. 2005-2024 / Edukacja i nauka pedagogiczna Ukrainy i Polski. 2005-2024*: бібліографічний показник. Київ: Юрка Любченка; Варшава; Вінниця, 446 с. <http://surl.li/fmskcj>

Національна академія педагогічних наук України. (2024, 29 листопада). *X Ювілейний Українсько-Польський/Польсько-Український науковий форум «Освіта для цифрової трансформації суспільства»*. <https://naps.gov.ua/ua/press/releases/3466/>
Ткаченко, Л. (2024). Рефлексія подій X Форуму. *Освіта і суспільство*. 12, С. 14-16.

EDUCATION FOR DIGITAL TRANSFORMATION OF SOCIETY

*Based on the results of the 10th Ukrainian-Polish / Polish-Ukrainian Scientific Forum,
November 27-28, 2024, Vinnytsia*

Nellia Nychkalo

*DSc in Pedagogy, Professor, Full Member (Academician) of NAES of Ukraine, Academician
Secretary of the Division of Professional and Adult Education, National Academy of
Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine*

Larysa Lukianova

*DSc in Pedagogy, Professor, Corresponding Member of NAES of Ukraine, Director, Ivan Ziaziun
Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational Sciences
of Ukraine, Kyiv, Ukraine*

Myroslava Vovk

*DSc in Pedagogy, Professor, Head of the Department of Pedagogical Education Content and
Technologies, Ivan Ziaziun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National
Academy of Educational Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine*

Abstract. The report highlights the outcomes of the 10th Ukrainian-Polish / Polish-Ukrainian Scientific Forum "Education for Digital Transformation of Society," held on November 27-28, 2024, at the Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University. The 10th Forum was organized under the patronage of the National Commission of Ukraine for UNESCO Affairs and the Ministry of Education and Science of Ukraine. The organisers are the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, the Committee of Pedagogical Sciences of the Polish Academy of Sciences, the Maria Grzegorzewska Academy of Special Education, the Adam Mickiewicz University in Poznań, and the Scientific Pedagogical Society "Poland-Ukraine." The forum was conducted at a high level across all dimensions — content, intellectual, prognostic, aesthetic, and ethical — thanks to the thorough organizational work of the Department of Vocational and Adult Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Vinnytsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsiubynsky, the Institute of Pedagogical and Adult Education named after Ivan Ziaziun of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, the Institute of Education Digitalization of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, and the V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine.

The participants of the 10th Forum were representatives of local authorities, educational institutions, NGOs, well-known scholars from Ukraine and Poland, lecturers, students, postgraduate students, and doctoral candidates from higher education institutions in Ukraine and other countries.

The following issues were discussed at the forum: trends in the development of education in the context of innovative changes in the Ukrainian and European educational space; digitalisation of Ukrainian education during martial law caused by the full-scale Russian war against Ukraine; modern innovations in vocational and postgraduate education; use of digital technologies in formal and non-formal education, etc. The monograph "Освіта для цифрової трансформації суспільства / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of society", prepared in cooperation between Ukrainian and Polish educators and researchers, was presented.

The forum outlined directions for further cooperation between Polish and Ukrainian researchers and educators: expanding academic mobility, utilizing digital tools in science and education, international cooperation for post-war reconstruction of Ukraine, creating institutional mechanisms for collaboration, and more.

Keywords: Ukrainian-Polish / Polish-Ukrainian Scientific Forum; digitalization of science and education; international cooperation; educational and scientific partnership; war realities; post-war recovery of Ukraine.

Дата публікації: 30 грудня 2024 р.